



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

**Marca, Pierre de**

**Parisiis, 1669**

XI. Decretum Basileense adversùs Annatas amplexa est Ecclesia Gallicana. Tum edita Sanctio Pragmatica.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-15617**

que ipsis providere. Quapropter decretum fuit ut constitutio diei xviii. Februarij anni MCDVI. executioni mandaretur. Dein edicto Principis anni MCDXIII. renovantur prohibitiones in superiori constitutione comprehensæ adversus exactiones Curia Romanæ; sive fierent prætextu vacationis Ecclesiarum, sive alio colore quæsito. Aliis præterea literis delegatur aliquot viris ministerium custodiendi clufas. Sux tamen intentionis esse ait Princeps ut Summum Pontificem & Romanam Ecclesiam adjuvet in necessitatibus suis, prout occasio tulerit.

Cap. 17. 18. & 19. VII. Statim verò atque Karolus VII. in regno patris est institutus, has ejus constitutiones confirmavit diplomate dato anno MCDXXII. quo præterea jussit ut ex lege ageretur adversus eos qui contra venient, non obstantibus Bullis apostolicis aut excommunicationibus quæ harum Bullarum auctoritate ferri possent. Sed urgentissimis Martini V. precibus victus, diploma illud revocavit anno millesimo quadringentesimo vigesimo quarto. Verùm cum revocatio illa facta esset absque deliberatione Consilij, ejus executionem superfederi placuit propter intercessionem Cousinoti regij in Curia Parlamenti Procuratoris.

IX. Tandem ingens illa contentio finita est anno MCDXXXV. in Concilio Basileensi, cujus ob eam rem extant decreta duo. Horum unum pertinet ad jus electionum. Prohibet autem sub finem ne ij ad quos electionum confirmationes pertinent, aliquod commodum recipiant ab electis; sive illud nomine subventionis tribui soleat, vel subsidij, gratitudinis, aut alio quocunque colore; non obstantibus omnibus privilegijs & consuetudinibus contrariis. Ad dicitur in decreto, curaturos patres ut ante dissolutionem Concilij omnino debitè & congruenter provideatur sustentationi Cardinalium & necessariorum Officialium.

Sess. 12. Alterum decretum respicit Annatas. Prohibet autem ne deinceps in Romana Ecclesia aut alibi quidquam exigatur ratione Bullarum, sigilli, Annatarum, communium & minorum servitorum, aut alia quavis causa vel occasione, pro electionibus, confirmationibus, consecrationibus, investituris, installationibus, aliisque expeditionibus Ecclesiarum cathedralium & monasteriorum, aliorumque Beneficiorum & officiorum ecclesiasticorum quorumcunque, sive pro Pallio, prætextu privilegij, consuetudinis, vel cujusvis statuti, sub intentione poenarum adversus simoniacos inflictarum; solum scriptoribus, abbreviatoribusque, registraribus literarum seu minutarum, pro ip-

forum labore competenti salario solvendo, ut Concilium loquitur. Et si (quod absit) Romanus Pontifex, qui præ ceteris universalium Conciliorum exequi & custodire canones debet, adversus hanc sanctionem aliquid faciendo Ecclesiam scandalizet, generali Concilio deferatur. Ceteri verò per suos superiores digna ultione puniantur.

X. Eugenium porrò quartum synodus orandum censuit, missis primùm duobus Cardinalibus, ut decreta adversus Annatas & Reservationes edita observaret, deinde alia legatione missa, cujus pars erat Ioannes de Bachenstein Decretorum Doctor, qui omnium nomine Pontificem allocutus est. In sua igitur oratione exposuit perniciem quam adferbat exactio harum Annatarum, & magnum Ecclesie dedecus generari ob earum sublevationem, quæ Canonibus contraria erat; oravitque Pontificem quatenus velit ipsum decretum in sua Curia servari, & alibi observari facere & custodire. Aiens nihilominus sacrum Concilium omnino dispositum esse & jam laborare per aliquem modum honestiorem Summo Pontifici & Cardinalibus talem facere provisionem de qua sanctitas ejus Dominice Cardinales merito poterunt contentari.

Ad quæ Antonius, Rotæ Auditor, ab Eugenio missus ad Concilium, respondit, mirari se satis non posse quòd in re tam grandi, irrequisitis & insitis sanctissimo Domino nostro atque sacro Collegio, tam citò conclusum fuerit negotium Annatarum. Quòd si unquam in hac materia superledendum fuit, hoc præcipuè tempore superfederi debuerat, quo Romana Ecclesia innumerabilia damna passa erat. Si qui in his prætendebantur abusus, his providendum erat sine privatione substantiæ; aut saltem provisio debita simul faciendi erat, ut sic justitia & pax obviant sibi. Tum recensitis præsentibus Cardinalium necessitatibus, quibus unica hæc vitæ sustentatio præstò erat, injecta quoque mentione ingentium sumptuum quos Summus Pontifex suppeditare tenebatur pro bono Ecclesie universalis, demum concludit superledendum esse executione hujus decreti, saltem donec aliter fieret sufficiens provisio, de qua provisione sufficienti sanctissimus Dominus noster vult esse bene contentus juxta desiderium hujus sacri Concilij; provisio quòd taliter fiat quòd stabilis & firma permaneat.

XI. Sed cum postea res eò devenisset ut in divortium inter Pontificem & Concilium desineret, Ecclesia Gallicana Avarici Biturigum congregata amplexa est decretum hoc Basileensis Concilij adversus Annatas, quod Pragmatica Principis Sanctione confirmatum est. Voluit tamen hæc Congregatio

gregatio pro instanti necessitate moderni Pape & sacri Collegij Dominorum Cardinalium hodie notorie ingruente quod praefatus Summus Pontifex modernus habeat, ejus vita durante duntaxat, ex fructibus quarumcunque Ecclesiarum, monasteriorumque, quorumcunque beneficiorum, quae per obitum vacare contingeret, quintam illius taxae quae superioribus annis facta fuerat pro Decimis.

XII. Octavo & septuagesimo post Pragmaticam editam inita fuere Concordata: Iis verò cum consensu Francisci I. Regis abolerentur omnes deliberationes Ecclesiae Gallicanae, & per consequentiam necessariam abolita quoque est prohibitio solvendi Annatas pro Bullis episcopatuum & monasteriorum, sed tamen ei Annatarum solutioni Princeps non consensit verbis conceptis. Nullum enim decretum extat in Concordatis quo Annatarum pro episcopatibus exactio confirmetur. Itaque, quoad Annatas, Summus Pontifex & Reges nostri nullo jure adstricti sunt, & ad juris communis observationem redire possunt. Ecclesia ergo Gallicana contendere potest, id quod ab ea tentatum est in Concilio Constantiensi, Annatas solvi non posse absque simonia. Summus verò Pontifex reponere potest inesse sibi auctoritatem ad purgandum simoniam, ac praeterea consuetudinem illam esse praescriptam ob tolerantiam Regum Christianissimorum.

XIII. Vnicus in Concordatis titulus xlii. materiam istam attingit. Statuerat Leo X. ut gratiae & provisiones Beneficiorum, etiam cathedralium Ecclesiarum, nullae essent ipso jure, si verus Beneficij vacantis valor in literis apostolicis expressus non fuisset. Sed isthoc titulo modificatus & inflexus est rigor illius statuti, quoad Galliam. Permittit quippe ut impetrantes Beneficia petere possint ut verus valor ipsorum Beneficiorum in eisdem literis corrigatur infra annum à die date literarum earundem computandum; statuitque ut pro hoc valoris augmento Annata solvatur camerae apostolicae. Verum correctiones illae pro expressione valoris necessariae non sunt, nisi ut eatur obviam periculo secundae impetrationis; quae tamen, modò nihil aliud peccatum esset, non toleraretur in Gallia, cum articulus ille non sit receptus in regno, ut testatur Rebuffus in commentario ad dictum Titulum. Contra verò, validum hinc telum peti potest adversus Annatas. Quippe cum à Summo Pontifice non referentur, nisi in casu expressionis veri valoris Beneficiorum, planum est ex hoc Titulo locum non esse solutioni Annatarum, cum moris non sit

Tom. II.

ut ea valoris expressio fiat.

CAPVT XII.

Synopsis.

I. An ij qui Annatarum pecuniam recipiunt, dici possint simoniaci. Duplex simoniae genus. Prior, quae pretium temporale recipit pro re sacra, jure divino vetita; altera, jure ecclesiastico introducta est. Explicatur in quo ea consistat.

II. Si habeatur ratio priscae moris, pura simonia committitur. At si novi juris ratio habeatur, Annatae liberari possunt à suspitione simoniae.

III. Pars prior probatur multis auctoritatibus, & ratione. Sententia Panormitani refertur.

IV. Secundum jus novum, Annatae liberari possunt à crimine simoniae. Ius illud novum explicatur. Gersonis sententia adducitur.

V. Petrus de Alliaco censet omnes Beneficiatos contribuere debere Annatas pro sustentatione Pape.

VI. Remittendum igitur aliquid ex prisca severitate; neque recipienda virorum eruditorum opinio scribentium exactionem Annatarum esse simoniacam, etiam post Concordata. Si ea valerent, immanis & horrenda confusio turbaret Ecclesiam.

VII. Summus Pontifex tributa imperare non potest in Gallia absque consensu Regis & Ecclesiae Gallicanae. Probatur auctoritate Pragmaticae Sanctionis beati Ludovici & Concilij Constantiensis.

VIII. Duplex decretum circa decimas papales in hoc Concilio. Eorum discrimen.

IX. Academia Parisiensis appellavit anno 1491. à Commissariis executoribus decima unius anni imposita Beneficiatis Galliae. Item Capitulum Paris. an. 1501. & Clerus Hispania an. 1523.

X. Quidam jus percipiendi decimam reddituum ecclesiasticorum Romano Pontifici competere contendunt ad exemplum Pontificum veteris testamenti. Aliud sensit Concilium Constantiense. Discriminis autem ratio manifesta est.

XI. Alij jus illud Romano Pontifici asserunt, ex eo quod summam obtineat auctoritatem in bona ecclesiastica. Ea opinio exorta est a vo Bonifacij VIII. & eodem tempore explosa à Joanne de Parisiis.

XII. Igitur Regi & Episcopis liberum est, cum Annata titulo tantum subsidij debeantur, et solvendo consensum suum revocare. Aequitati tamen injuria fieret si subsidia semel concessa revocarentur.

XIII. Rex prohibere potest ne nova tributa impendantur personis ecclesiasticis, aut vetera augeantur. Probatur multis auctoritatibus.

XIV. Civilius ageretur si Summus Pontifex rogaretur ut remittat subsidia veteribus Annatis addita. Proponitur exemplum Cnui Regis Anglorum.

XV. Quid in Gallia tentatum anno 1532. 1561. & 1587.

I. **P**OST QUAM aperuimus originem & progressum Annatarum, & quibus contradictionibus jaectatae fuerint, consequens est ut examinemus an pecunia quae solvitur ob Bullas episcopatuum, quae vulgò Annata dicitur, simoniacos reddat eos qui eam recipiunt. Sed antè quam ad rem

E e